

EXTREME PLEKKEN OP AARDE

Op bijna iedere plek op aarde is wel leven te vinden. Hoe koud of warm, hoog of droog, diep of donker het er ook is. Dieren en planten weten altijd wel een manier te vinden om zich aan te passen, te overleven en zich voort te planten. Ga mee naar de meest heftige plekken op de aardbol.

DIEP EN DONKER

Onder water is een hele wereld waar we bijna niets vanaf weten. Lang dachten wetenschappers dat er op die donkere plek geen leven mogelijk was. Toch is dat wel zo. Er leven allerlei wezens die de enorme druk van het water kunnen weerstaan en dode vissen en planten eten die naar beneden zakken... of ze eten elkaar op!

Op een kilometer diepte in zee kan geen zonlicht komen. Daar groeien dus ook geen planten. Hier begint de 'diepzee'.

De diepste plek in zee is de Marianentrog. Het is een soort kloof van wel elf kilometer diep. De hele Mount Everest zou er qua hoogte gemakkelijk in passen.

De druk van het water op de bodem van de Marianentrog is gigantisch: duizend keer hoger dan de druk aan de oppervlakte van het water.

GEEN DRUPPELTJE WATER

Een derde van de wereld is bedekt met woestijn. En daar is het droog. Er valt minder dan 200 millimeter water per jaar. In Nederland valt 800 millimeter regen. Niet alle woestijnen zijn van zand. De bodem kan ook bestaan uit rotsen, grind of een soort klei. Er zijn zelfs ijswoestijnen.

In de woestijn kun je verdrinken. Als het regent, stroomt al het water naar het dal en vormt plotseling een kolkende rivier. In 1995 zijn er in de Sahara zo driehonderd mensen verdronken.

De heetste plek op aarde is Death Valley, een woestijn in Amerika. In 1913 werd hier een temperatuur gemeten van 56,7 graden Celsius.

De Sahara in Afrika is de grootste woestijn: 200 keer zo groot als Nederland.

In onze zomer is het winter op Antarctica. Tussen eind maart en eind september is het er de hele dag donker (en 's nachts ook).

De laagste temperatuur die ooit officieel is gemeten op Antarctica was min 89,2 graden Celsius. De hoogste was min 13,6.

Er is nog iets wat het leven op de Zuidpool bar maakt: de wind! Aan de kust is de gemiddelde snelheid van de wind meer dan zeventig kilometer per uur (dat is windkracht acht). Het record is 324 kilometer per uur!

K-K-KOUD!

Als je hier op de grond tuft, is je spuug al bevroren voor het de grond raakt. Sterker nog: je moet uitkijken dat je lippen niet op elkaar vriezen! Er is geen koudere plek op aarde dan Antarctica (de Zuidpool).

Het grootste regenwoud van de wereld ligt in Zuid-Amerika. Het Amazone-regenwoud is zo groot als half Europa.

Op de bodem van het tropisch regenwoud kan de zon niet komen. Hier leven planten en dieren van de rottende resten van andere.

In het tropisch regenwoud regent het veel. Vijf keer per dag een flinke bui is heel gewoon. Er zijn plekken waar wel tien meter regen per jaar valt.

SNAKKEN NAAR LICHT

In het tropisch regenwoud wordt flink gevochten. Planten knokken om ieder straaltje licht dat door het bovenste bladerdak heen dringt. Ze verstrengelen elkaar, verstikken elkaar en dringen in elkaars stam om de voedingsstoffen eruit te zuigen.

GOED AANGEPAST

Dieren zijn zo **aangepast** aan hun **habitat** dat ze kunnen overleven. Zelfs onder extreme omstandigheden als kou, hitte of in het donker. Een vis heeft **kieuwen** om onder water adem te halen en een vleermuis 'ziet' met geluid, zodat hij 's nachts kan vliegen. Dieren die niet goed zijn aangepast aan hun omgeving, kunnen moeilijker aan eten komen en zullen zich minder snel **voortplanten**. Goed-aangepaste dieren krijgen juist meer jongen. Hun **overlevingskans** is groter. Zo blijven steeds meer goed-aangepaste dieren over. Dat noem je **natuurlijke selectie**. Ook planten zijn aangepast aan hun habitat: een cactus heeft bijvoorbeeld een eigen watervoorraad om te overleven in de droge woestijn. Als een dier of plant zich niet meer aan de omgeving kan aanpassen, dan sterft het uit.